

Gera György

– Sok vért vesztett a *gnädige Frau*¹ – mondja. – Nem-sokára elalszik.

Leveszi cvikkerét, seszínű szempillája sebesen verdes. Viszolygom a hangjától is, gyámolítón sipog. Olyasmit dünnyögök, micsoda balszerencse, Ágnessel először, bizonyára a hosszú út miatt, aztán égni kezd a fülem, ezek a női bajok, hebegem, a vér meg a hold-tölte, bármennyire felvilágosultak vagyunk is, ősi aggodalommal, sőt irtózáttal töltenek el bennünket, férfiakat, s mialatt ötölök-hatolok, ijedten tapasztalom, hogy képtelen vagyok abbahagyni, szabadulni szeretnék Schwillétől, ehelyett egyre jobban belegabalyodom, dorgáló hangsúllyal elismétlem, amit az imént együttérzéssel motyogtam, majd kapkodva, hogy meg ne rójon, helyesbíték, Innsbruckig simán ment minden, darálom, de aztán jött ez a terelőút, hirtelen elakadok, csak nem képzelem ez a vén bolond? Schwillé lábujjhegyre emelkedik, száraz tenyere fejemhez ér. Összerázkódom, és felé nyújtok száz schillinget.

– Köszönöm – mondja. – Nem fogadok el pénzt zsidó gyerekektől.

Megtapogatom a homlokom, sajog.

– Én... doktor úr... – dadogom – csak nem képzelem... én Pestre... Honnan veszi, doktor úr...

Nem tudom, mit beszélek, miért beszélek, talán csak gondolom az egészséget, talán még gondolni se gondolok semmit, csupán egy bizonyos, hogy ezt a hangot ki kell kérnem magamnak, ez megaláz, kifoszt, szétroncsol. Meztelenebb vagyok nála is, abbahagyom. S közben érzem, hiába akarok érzéketlen lenni, muszáj éreznem,

Terelőút

ott a tenyere a fejemen, ujjai szétnyílnak, begömbülnek, szavai nyomán elmozdulnak a falak, kitárul egy ajtó, én meg ott ülök a hatszemélyes ebédlőasztalnál, Apa mellett, előttem petrezselyem, reszelt alma és keserű gyökér, valaki figyelmeztet, kint ugrásra kész a Halál angyala, s rajtam, egyes-egyedül rajtam múlik, meghátrál-e. Nem bírok felkelni, hideg szaladgál a hátamon, tehetetlen vagyok. Szóval, hasztalan volt, nem eresztenek.

Mire magamhoz térek, Schwille nincs az előszobában.

Visszamegyek Ágneshez, leülök az ágy szélére. Duplaszárnyú az ablak, a faltól falig betonozott udvar geometrikus katlan, valahol edény csörömpöl. Aztán meg ebben az alagsor pálcikafüggönye, szőke kontyos fiatalasszony lép ki rajta, lavórt rak maga elé, betűri szoknyáját, combja közé szorít egy tyúkot. A tyúk csapkod, kotkodácsol, az asszony keze felé vág, elfordítom a fejem.

– Ágnes?

Hallgat, s a jelenléte most kevés. Teljes, maradéktalan azonosulásra vágyom, s a csend távolságot tart közöttünk. Bár ez így pontatlan. Időről időre ingerült sóvárgás támad bennem, aztán váratlanul, noha valahogy fenntartással, megkönnyebbülök. Mintha elherdálhatnék egy vagyont, amit rám bízta. Ugyan. Jó, ha magamért felelek. Végtére van enyém, tied, nem vagyok le-tétevényese senkinek.

Gera György

Ettől azonban semmi sem oldódik. Azzal ütöm el, hogy a tapintat kötelez. Adagolni, időzíteni. Ha majd hazaérünk, ha végérvényesen elszánom magam, bár akkor se muszáj. Ez a pillanat mindenesetre alkalmatlan. Ágnes csapzottan fekszik a sebtiben vetett ágyon, bőre ugyanolyan fakó, mint hajában a választék, állig húzza a paplant, szája vértelen, orra foltos, már az is lelkierőre vall, hogy nem panaszkodik. Türelmes, fegyelmezett, mint mindig. Csap alá dugok egy törülközőt, kifacsarom.

– Mire felébredsz, meglásd, kutyabajod. – Bátorításnak szánom, de magamat se győzőm meg.

Rám hagyja; bosszant, hogy ennyire bízik bennem.

– Soká maradtál kint a dokival – szűri a fogai között.

– Fura egy mókus.

– Kedves bácsi, nekem tetszett.

– Neked mindenki tetszik.

– Tudja, hogy nem vagy a férjem?

– Bántana?

– Ugyan, kedves. Mennyit adtál neki?

– Száz schillinget.

– Jézus ereje! Épp amikor így kiköltöttük magunkat!

És én még szeretnék egy nadrágtartót... Megígértem Árpikának.

– Arra még futja.

– Legjobb volna egy áruházban, ott nem csapnak be. Olyan csattosra gondoltam... Haragszol?

– Nem szeretem, ha így beszélsz. Persze, anyádék szerint...

– Próbáld megérteni őket.

Terelőút

– Mit értsek meg rajtuk?

Anyiék rég a begyemben vannak. Tiszta erkölcs, rangsorolás családfa és bérosztály szerint, feddhetetlenség és álnok törleszkedés; csálhatatlan ösztönrel veszik elő a megfelelő hangot sok ezer tekereses szalagtárukából. Megtörölöm a homlokom, türtőztetem magam. Az udvaron a szőke kontyos fiatalasszony már elmetszette a tyúk nyakát, lassan, unottan rázogatja, a lavór fokozatosan elvörösödik. Kusza és rosszindulatú valahogy minden. A szobában egyetlen szembeszökően csúnya bútor sincs, cigaretta-emblémás asztal, célszerű, sima székek, tükör, csillár, szekrény, ilyen környezetben könnyen megfélelkezik magáról az ember. Megszorítom Ágnes csuklóját. Szeme karikás, nyakán megöregedtek a ráncok, gesztenyebarna hajában a választék korpás. Szenved, gyöngédségre szorul, gyalázat, hogy így viselkedem. Nyolc hónapja vagyunk együtt, azóta egyfolytában meghitelez jó- szándékkal, ragaszkodással, engedékenységgel; másfél éve halt meg az ura, egy epilepsziás kolléga. Szorongva fürkészem, nem állok soká jót magamért.

– Érdekes – szólal meg. – Egész út alatt egyszer se álmodtam.

– Talán a sok új látvány miatt.

– Te mondtad, hogy New Yorkba a kávénak való vizet is Rómából viszik?

– Nem

– Szerintem... Amióta anyiék a Szabadsághegyről kapják a vizet... Szimpatikus volt az a magyar házaspár.

– Főleg az asszony.

Gera György

– Nekem a férfi is tetszett. Volt benne valami kisfiús.

– Ez a harmadik felesége.

– Ne mondd!

– A másodikat neked is ismerned kell, könyvtáros.

– Hol?

– Azt hiszem, a Szabó Ervinben.

– Nem, én csak a műszakiakat... Gyerek is van?

– Az első házasságból, de már egyetemista.

– Ki se nézné belőle az ember. Biztos, hogy nincs semmi baj Árpikával?

– Próbáld meg aludni. Vagy, ha nem megy, gondoldj Firenzére, a San Miniatóra... a Bargellóra...

– Melyik is az?

Magyarázni kezdem, s hamarosan élvezem, hogy lazíthatok. Azért továbbra is teli vagyok aggálllyal. Furadolog ez, nemsokára már az őszinteségemre is gyanakszom. S minél meggyőzőbben fejtegetem, milyen szakaszos a folytonosság, mennyire bomlékony a reneszánsz egyensúlya, annál inkább gyökeret ver bennem, hátha ez is öntévesztés. Nem számít, rögtön túljutok a nehezén, az órákon is lassan lendülök bele.

A szőke kontyos fiatalasszony hóna alá csapja a tyúkot, fölemeli a lavórt, ringó járással az alagsor felé indul, a lengőfüggöny összecsukódik mögötte. Fellélegzem. Végeredményben minden higgadt és leülepedett körülöttem, tehetségemet kipuhítottam, becsvágyammal kiegyeztem, megtaláltam a helyem, s onnan nem mozdíthat ki senki. Igen, ez jó. Kívül, belül sehol egy repedés, otthon érzem magam sorsomban, képességeim

